ad exaudiendum.ſicut refert Suetoni⁹ de Tyto impe
ratore.Quem cum rogaret paup̱ ꝓ numo dedit ei ciui
tatē. Et ſi terreni reges ſunt liberales. q̄ntomagis rex
celeſtis miſcōiter remittit ſniaȝ damnatōis ⁊ offenſam
Quia igit̄ leo q̄ eſt rex aīalium ſm Pliō.xij.circa homi
nem mirificam hȝ nāȝ ⁊ miſcōiam.ſicut pōt ꝓpendi ex
hoc ꝙ pſtratis ante ſe parcit. Hominez niſi in magna
fame nec comedit nec occidit. Et q̄re non xp̄c rex regū
⁊ dn̄s dominātium humilitatis ante ſe ꝑceret. nec hu-
miliatam interimeret aut necaret. q: dic̄ Ezech.xviij.
Nolo mortem pctōris. ¶ Quarto in hoc cū dicit om-
nipotēs. Exo.xv. Dn̄s omp̄s nomē ei⁹.nam omnipo-
tentia ſua ſtat in trib⁹. In amplitudīe potētie. pōt eīn
quecūq̧ vult facere. Iux̄ illud Sap̄.xj. Miſerer̄ q: om
nia potes. Itē in hoc ꝙ ad agēdum nulli⁹ indiget. Iux̄
illud pſ̄.xv. Bonoꝝ meoꝝ nō indiges. Item q: a nul
lo ꝓhiberi pōt. Iux̄ illud Math.xx. Nō licet mihi fa-
cere qd̄ volo.q.d.vtiq̧. Et q: deus eſt omp̄s iō ſibi nō
deeſt ptās implendi illud qd̄ ab eo rogitat̄. ¶ Quinto
captat beniuolentiaȝ in hoc cū addit. In ditōne tua.i.
dominatione tua:cūcta ſunt poſita.q.d. Exq̄ omnia ſt̄
ſb tua dn̄atione.reſtat vt nō fruſtremur in nr̄a petitōe
Quia ſm pſ̄.cxliiij. Dominatio tua in oīm generatiōe
⁊ generatōȝ. ¶ Sexto captat beniuolentiam cum dic̄.
Non eſt q̄ pōt reſiſtere tue volūtati.q.d. Si vis miſe-
rere nr̄i nemo r̄ſiſtit tibi. Sȝ diceres. Videt̄ ꝙ pctōres
reſiſtant diuine volūtati.q: deus vult bonum fieri.⁊ tn̄
ipſi malum faciunt ⁊ bonum omittunt igit̄ ⁊c̄. Ad hoc
dr̄ ſm mgr̄m li.j.di.xlv. Duplex ē volūtas dei. Prima
eſt beneplaciti.⁊ hec eſt idem qd̄ diuina eſſentia.⁊ huic
nihil pōt reſiſtere.q: oīno eſt ſicut de⁹. De hoc dic̄ ꝓpha
Omnia quecūq̧ voluit fecit. ⁊ Apl̄s ad Ro.ix. Volū
tati ei⁹ q̄s reſiſtet.q.d.nullus. Et de illa dic̄ ad Ro.xij.
vt ꝓbetis que ſit volūtas dei bona ⁊ beneplacens ⁊ ꝑ-
fecta. Alia eſt volūtas ſigni.⁊ eſt q̄ntuplex.q̄nq̧ ſunt ſi
gna illius diuine volūtatis.ſ.p̄ceptum.ꝓhibitio.ꝯſili-
um.ꝑmiſſio.⁊ impletio. Unde v̄ſus. Precipit ⁊ ꝓhibȝ
ꝯſulit ꝑmittit ⁊ implet. Et iſtis ſignis reſiſtunt in t̄duȝ
pctōres.q: p̄cepit deus multis ea q̄ non faciūt.⁊ ꝓhibȝ
q̄ non cauent ⁊ ꝯſulit q̄ non implēt. Cum aūt dr̄ ꝙ de⁹
vult bonum fieri dicit ꝙ vult q̄ntum in ſe eſt. Non tn̄
eſt veꝝ ꝙ velit ſimplicit̄ fieri bonum: q: ſemꝑ fiet. ⁊ cū
dicit vult malum nō fieri.dic ꝙ iſta negatiua eſt vera.
ſȝ illa. Deus nō vult malum fieri: nō eſt veꝝ ſimplicit̄.
q: nunꝙ̄ malum fieret. Nunc aūt nulla mala fient niſi
deo ꝑmittente. ¶ Septimo captat beniuolentiā ꝑ hoc
qd̄ ſbdit. Si decreueris nos ſaluare ꝯtinue liberamur.
q.d.ſnia tua eſt inſcrutabilis. Nam ſnīe alioꝝ p̄ncipū
q̄uis ſm eq̄tatem ꝓcedant ſepiſſime tn̄ fruſtrant̄. nec
fit executio de mandatis.⁊ hoc iō.q: non ſunt omnipo
tentes.ſȝ ſic nō eſt de deo. Et ſbdit dei omnipotētiam
magnificando ex reꝝ ꝓductiōe di. Tu eīn feciſti celum
⁊ terraȝ ⁊ quicq̄d celi ambitu ꝯtinet̄.q.d. Tu feciſti eti
am alia elementa.ſ.ignem.aerem.⁊ aquam.dn̄s omni-
um tu es.⁊ non eſt qui reſiſtit maieſtati tue. ¶ Octauum
ad ſcōm explicat ordinis ꝯtinentiam.ibi. Et nūc deus
Abraham. Quia mos eſt petētium vt cum hūc a q̄ pe-
tere volunt beniuoluȝ fecerūt ſtatim petitionem ſbiun
gunt. Sic ⁊ hic facit ſancta eccl̄ia cum dic̄. Et nūc de⁹
Abraham.q: video te beniuolum ad dādum illud qd̄
peto.miſerē ppl̄o tuo.ſ.culpam quā ꝯmiſit relaxando.
q: volunt nos inimici nr̄i ꝑdere.⁊ hereditatē tuam de-
lere. Hic ꝑ inimicos intelligit dyabolos. ſȝ ꝑ heredita-
tem ppl̄m xp̄ianam. De hoc di.iij.q.j.c.nulli dubium.
Nam dyabolus nō ceſſat circuīre querēs quem deuo-
ret ⁊ q̄rere q̄s ex fidelib⁹ ꝑdat iō aſſimulant̄ bubonibus
ꝓpt̄ duo.q: bubones de nocte ad templa volāt vt lam-
padis oleum euacuent vt dic̄ mgr̄ li.xij.ꝓpri. ꝑ templū
intelligit̄ cor hoīs. Iux̄ illud.j.Choꝛ.iij. Neſcitis.q.d.
Scire debetis q: templū ſpūale dei eſtis.⁊ ſpūs dei ha-
bitabat in vobis. Et idem templuȝ dei ſanctum eſt qd̄
eſtis vos. Et.ſ.c.vj. Neſcitis q̄m membra vr̄a templū
ſunt ſpūſſancti q̄ in vobis eſt. In hoc q̄deȝ templo hu
mani cordis ſancta mr̄ eccl̄ia facit oleum deuotōnis vt
patuit ſup̄.⁊ hoc facit iō vt venīēte ſponſo xp̄o in mor-
te cuiuſlibet hominis in lampade mētis habeat oleum
deuotōis.vt.ſ.cum prudentib⁹ v̄ginib⁹ ornent lampa
des ſuas Math.xxv. Sȝ demones nocte.i.latenter et
occulte.oleum illud de mentib⁹ bonoꝝ ſatagūt euacua
re.vt venīte ſponſo nō habeāt ſecum oleum in lampa-
dib⁹.vt ſic ab eterni regis nuptijs excludant̄. Sicut ac
cidit v̄ginib⁹ fatuis Math.vbi ſ̄. ¶ Scōo q: bubo de
nocte comedit oua monedule q: fortis eſt de nocte. Sȝ
ecōtra monedula capit oua bubonis de die ⁊ comedit.
q: bubo eſt debilis de die.vt dic̄ autor vbi ſup̄. Sic eti-
am dyabolus comedit in nocte peccati omnia oꝑa bo-
na hominis q̄ ſignificant̄ ꝑ oua vt nullo mō ſunt ei me
ritoria dum iacet in pctīs ſaltem ad vitam eternaȝ.va-
lent tn̄ ad min⁹ ad extremi iudicij ſuppliciuȝ ſbeundū.
de pe.di.iiij.c.vlti. aut ad bonum tꝑale obtinendum.
de pe.diſ.iiij.aut ad cor eius illuſtrādum. de pe.di.ij.c.
fallas.⁊ q: dyabolus ad inſtar bubonis deſtruit bona
oꝑa hoīs ꝑ pctā mortalia.iō dȝ ecōtra hō in die ſalut̄ ⁊
gr̄e deſtruere oua dyaboli ꝑ oꝑa pnīe. Quia dic̄ Anſ.
li.iiij.c.xxj. eſt velut monedula humilis pnīa. cui⁹ oua
dici pn̄t laborioſa penitentis oꝑa.⁊ velut oua bubonis
ſunt peccata.ad que induxit demon. Monedula ergo
de die deſtruit oua bubonis.q: humilis pnīa illuſtrāte
dei gr̄a deſtruit peccata q̄ penitens ex demonis ſugge-
ſtione ꝯmiſit. Sicut fecit ille de q̄ legit̄ in ānulo.c.xvij.
¶ Iuuenis quidam fuerat qui inſtigāte dyabolo mul-
ta mala ꝯmiſerat.⁊ diu ei fuierat. Timens ergo ne euȝ
amitteret in forma cuiuſdam clerici.ſ.ſocij eius appa-
ruit ei.eamus inquit ad ripam extra ciuitatem volens
ip̄m p̄cipitare in via. erat autem quedam cepella quaȝ
intrauit.dyabolo foris expectante. Iuuenis igit̄ exem-
plo alioꝝ compunctus confitebat̄.⁊ ſic opera mala dya
boli deſtruebat cum pnīaȝ agebat. Dyabolus v̄o a ſin-
gulis exeuntib⁹ queſiuit de ſocio ſuo. Tādem ille cum
eſſet egreſſus dyabolus dixit ei. Venit ne ſocius me⁹:
Ait iuuenis. Agnoſcis ne eum: At ille. Vtiq̧ eīn co-
gnoſcerem ſi eum viderem ſicut pꝰs dimiſi eum. Rn̄-
dit iuuenis.ego ſum.ſȝ deus me de tua ſocietate miſeri
corditer ꝑ pnīam liberauit. Ideo vlterius orauit ſan-
cta mater eccleſia.ꝓ ſuis filijs ⁊ populis dicens. Ne de
ſpicias partem tuam quam redemiſti ſanguine tuo.q.
di. Sed da eis veram pnīam. vt ſic euadant fallaciam
dyaboli.placare inquit offenſam remittendo.⁊ exaudi
dep̄cationem meam.ſ.quam fundo ꝓ populo meo. et
ꝓpicius eſto ſorti ⁊ funiculo hereditatis tue.⁊ conuerte
planctum nr̄m in gaudium.ſ.gr̄am tuam ⁊ ꝯſolationē
dando ſine qua ſpūale gaudiuȝ hr̄e non poſſumus. q:
peccator qui adhuc iacet in peccati tenebris dicere po-
teſt illud Thobie.v. Quale mihi gaudium cum in te-
nebris ſedeo.q.d.nullum. Ideo conuerte luctum no-
ſtrum ⁊c̄. Quod tūc fit cum homo confitet̄ peccatum.
Quia etiam ad lrām homo confeſſus alleniat̄ ⁊ lenior
efficit̄ ad bonum operandum. ad deumq̧ laudandū.
Ideo concludit. Et viuentes.ſ.in anima per peniten-
tiam laudemus nomen tuum.et ne claudes.id eſt clau
di ꝑmittas ꝑ demoneȝ.ora canentium te dn̄e deus nr̄.

¶ De eadem feria quarta.

Poteſtis bibere calicem

quem ego bibitur⁹ ſum.dicūt ei poſſumus.
Ita ſcribit̄ Mat.xx.⁊ Mar.x. Lu.vo.xiiij.
c. Robert⁹ holct.ſup li. Sap̄.j.c.xxxvj. dic̄. Sanguis
human⁹ triplicē hȝ nām: q: fecundat lignum aridum.

ſanat corpus languidum. cauſat cementum ſolidum.
Primo fecundat lignum aridum. Dicunt naturales. ſi
lignum aridum fuerit arboris vel areſfactum. optimuꝫ
remedium eſt ſtatim in ꝑncipio areſfactionis imponere
radici ſanguinem humanum. Refert etiam Hermes
egyptius. Qꝫ roſarium plantatum in terra ꝯmixtum
ſanguine ad calorem modicū ignis omni tempꝫ anni
ꝓducit roſas. Sic moraľr homo q̄ſi arbor Math. viij.
Video homines quaſi arbores. areſcit ꝑ peccatum. qñ
de deo non cogitat que dei ſunt. Ideo exponit̃ de ipſis
Johel. j. Lingua aruerunt. qꝛ ꝯfuſum eſt gaudium a
filijs hominum. In iſto caſu non eſt melius remediuꝫ
q̄ȝ ad radicem talium hominum apponere ſanguinem
calidum xp̄i ꝑ deuotam meditatōnem eius paſſionis.
Iſta meditatio accendit ſtatim amorem q̄ eſt calor na-
turalis hominis. Quia ſm Greg. in regiſto. Amor dei
nunq̄ȝ eſt ocioſus. ſꝫ opat̃ magna ſi eſt. Et ideo ad iſtuꝫ
ſanguinem. ſ. xp̄i paſſionis memoriam ſequit̃ fructꝰ bo
ni opis. ¶ Secundo ſanat ſanguis corpus languiduꝫ.
Ideo ꝯſultum legit̃ Conſtantino impatori leproſo q̄
balnearet̃ in ſanguine calido puerorū vt curaret̃ eius in
firmitas quam pueri qñq3 ſuſtinent. ⁊ vocatur crugles
ꝑiculoſa valde niſi ꝑ medium aliquod occurrat̃. Et eſt
remedium tale q̄ puer vngat̃ ſanguine hominis q̄ pri
us paſſus fuit morbum iſtum. Moraliter corpis noſtri
mortalitas eſt mirabilis infirmitas. eo q̄ ꝯtinue mori-
mur ſm Sen̄. Iſta q̄dem infirmitas mortalitatis cura
ri non potuit niſi ꝑ illius ſanguinem qui ſponte nr̄am
mortalitatem ſua paſſione curauit. Ideo dicit Bern̄.
in quodam ſmone. O bone Ihu quid tibi debemus.
quoniam morti nos deditos tu ſoluiſti. ¶ Tercio ſan-
guis cementum cauſat ſolidum. Dicit̃ enī q̄ antiq̄ vo-
lentes edificare perpetua cementum humano ſangui-
ne miſcuerunt. Ideo de Vortigno rege Britanie legit̃
in hyſtorijs Britonum. Qꝫ cum edificaret turrim in
monte Eren. Quicq̄d cementarij de die opabant̃. tel-
lus alio die abſorbuit. Conſuluerūt ergo magi dicto re
gi q̄ iuuenem quendam in q̄ri faceret qui patrem non
haberet. cuiꝰ ſanguine lapides ⁊ cementum aſperſi. ꝑ-
ſtarent ſolidum fundamētum. Moraliter. ante paſſio
nem xp̄i ſic in mundo erat. q̄ quicq̄d in mundo edifica
uerunt moraliter bene viuendo totum in morte abſor-
bebat̃ a terra. qꝛ omnes in puteum inferni deſcender̃t.
nec ſtatui potuit edificium meritorium donec aſperſi
eſſent ſangine iuuenis q̄ patrem non haberet in terra.
De quo dicit Apl's ad Heb. xij. Acceſſiſtis ad media-
torem noui teſtamenti Ihm ⁊ ſanguinis effuſionē me-
lius loquentem q̄ȝ Abel Glo. qꝛ ſanguis Abel loquitur
vindictam. ſꝫ ſanguis Xp̄i veniam. Iſto etiam ſangui-
ne cementum eccleſie cōglutinatum eſt ⁊ ſolidatum vt
deo amori indiſſolubili adhereamꝰ. qꝛ prius ꝓcul in regi
one diſſimilitudinis diſtabamus. Iux̃ illud Epheſ. ij.
Nunc aūt in xp̄o. i. ꝑ xp̄m vos q̄ eratis aliq̄n longe fa
cti eſtis ꝓpe ſanguine xp̄i. Ideo ſancta mr̄ eccl'ia in p̄nti
euāg. recitat de paſſione xp̄i ⁊ de effuſione ſanguinis q̄
facta eſt in flagellatione ⁊ crucifixione. ⁊ ſic hoīs cor in
amore accēderet̃. mortalitas auferret̃. ⁊ humanum ge-
nus in celum leuaret̃ di. Aſſumpſit Ihs. xij. diſcipulos
ſuos ſecreto ⁊c̄. Sꝫ obmiſſis alijs v̄bis euāg. ſolum de
calice xp̄i erit ſmo cū dicit. Poteſtis bibere calicem. in
quibꝫ duo ponit. Primo p̄mittit interrogationē. ibi. po-
teſtis bibere cali. Secūdo ſbiungit p̄miſſionem. ibi. poſſu
mꝰ. ¶ Pro quo notādum ſicut reges terreni diuerſos
hn̄t calices de quibꝫ ꝓpināt charis ſuis intdum dulcia.
⁊ aliq̄n v̄o pocula amara ſm tpis oportunitatem. Sic
etiaꝫ xp̄c hꝫ diuerſos calices de quibꝫ ꝓpinat ſolūmodo
dilectis ſuis ⁊ amicis. ¶ Primꝰ eſt dñice ſuſtinentie vel
paſſionis. de q̄ p̄cipue intelligunt̃ v̄ba p̄libata xp̄i cum
interogat. Poteſtis bibere calicē quē ego bibiturꝰ ſum.
Et h̄ calix ꝯtinet in ſe ſuauem balſamum ꝓpter multa.

Primo ad triſticiam remouendam. qꝛ dicit Conſtan-
tinꝰ in li. de nā. liq̄x. Qꝫ balſamum in aq̄ poſituꝫ mox
fundū petit. ⁊ hoc eſt verū ſi non fuerit ſophiſticatum.
Quid ꝑ aquaꝫ intelligit̃ niſi triſticia aut tribulatio mē-
talis. de q̄ pſ. lxviij. Non me demergat tempeſtas aq̄
.i. triſticie. de q̄ triſticia di̇ Eccl. xxx. Triſticiaꝫ longe ex
pelle a te. Multos enī occidit triſticia ⁊ non eſt vtilitas
in illa. Sꝫ ꝑ balſamum intelligit̃ paſſio xp̄i glorioſa. q̄ ſi
ponit̃ in aq̄ triſticie aut tribulatōnis nr̄e ſtatim fundū
petit. qꝛ g̃uior eſt omnibꝫ tribulationibꝫ nr̄is. Iux̃ illud
Trenorū. j. O vos omnes q̄ tranſitis ꝑ viam. attendi-
te ⁊ videte ſi eſt dolor ſicut dolor meꝰ. q. d. Cum tribu-
latus hoc aduertit tunc ſuas tribulationes paſſio xp̄i
ſui ponderis g̃uamina ꝯpatione leues ⁊ tolerabiles red
dit. Iux̃ illud Greg. Si paſſio xp̄i ad memoriam reuo-
cet̃. nihil eſt adeo durū qđ n̄ equo animo toleret̃. Ad qđ
ꝓbandum refert Amandus in horalo. ſapīe li. j. c. xiiij.
¶ Erat q̄dam iuuenis quē circa ꝯuerſationis ſue ini-
tia q̄daꝫ triſticia inordinata tam letalit̃ oppreſſit. q̄ nec
orare nec legere vel quicq̄ȝ boni ꝓtunc facere poſſet. h̄
q̄dam die in cella reſidens ⁊ ab hac paſſione dum g̃uit̃
vrgeret̃ facta eſt deſup ad eum vox di. Quid hic ſedes
ocioſus in teipſo tabeſcens? ſurge nunc ⁊ paſſionē me-
am deuota memoria ꝑtracta. ⁊ mea amaritudine tuū
vincens dolorē. Quo audito frat̃ ille ſurrexit. ⁊ ſe me-
ditando paſſionem ꝯtulit. extunc medicina illa ſaluta-
ri ſanatꝰ. nec decetero talem ſenſit paſſionem letalem.
Idō hortat̃ nos apl's ad Heb. xij. Recordate eum q̄ ta
lem aduerſus ſemetip̄m ſuſtinuit a pctōribꝫ ꝯdictōem
vt non fatigemini animis v̄ris deficiētes. ¶ Scđo ad
ꝯcupiſcentiam extinguendam. ¶ Dicit enī idem Conſtant.
vbi ſup̄. Qꝫ balſamū ignem extinguit qꝛ dum in balſa
mo ignem extingimus filum intinguimꝰ. ⁊ nō cremat̃
luminis aduſtione. Sic ſiľr digitus intinctꝰ balſamo a
flama ardentis candele nullam recipit leſionē. Et rō
eſt ſm Gallienū. Balſamum q̄uis ſit vnctuoſuꝫ igni
tn̄ nihilominꝰ eſt inimicū ꝯ naturam cunctorū pingue-
dinem liq̄dorū. Moraľr ꝯcupia eſt multiplex. Prima ē
ꝯcupia luxurie q̄ eſt velut ignis deuorans Job. xxvj.
Ignis eſt vſq3 ad ꝯſumptōꝫ deuorans. ⁊ omnia eradi-
cans genimina. Sꝫ hāc ꝯcupiaꝫ ignitaꝫ extinguit bal-
ſamū xp̄i paſſionis. ſi homo de ip̄a deuote biberit. Qđ
ꝓbat Guil. in apiario. c. lxxxv. ¶ Erat q̄dam puella in
brabantie ꝑtibꝫ int̃ ꝓceres generoſa q̄ in amore cuiuſ-
dam iuuenis miro modo ꝑ multos annos demonū ſti-
mulabat̃ impulſu. Hec cum ipſa freq̄nt̃ ꝯfeſſori cum
multis lacrimis apiret. ꝯſultum fuit ei vt ſummope ca
ueret vt nec nutu nec v̄bo iuueni tentationis occaſio
p̄beret̃. Paruit illa vt p̄monebat̃. Cūq3 adeo g̃uit̃ ten-
taret̃ vt ſomni cibiq3 ꝑderet appetitū. accidit nocte q̄-
dam vt tanto demonum agitaret̃ impulſu. q̄ ſupueni
ente aurora ſurgere cogitaret. ⁊ clam adire iuuenem q̄
morabat̃ in vicinio. nec mora. vbi ſurgens oculos ape-
ruit. vidit xp̄m q̄ſi plagis recentibꝫ crucifixum leto ſer
mone dicentē ſibi. Me diligas. qꝛ ſum formoſus. bonꝰ
dulcis ⁊ generoſus. hec vt dixit repēte diſparuit. ⁊ pu-
ellam in omni pace ⁊ gaudio ⁊ g̃tiarū actione ab omni
tentatione liberā dereliq̄t. Ecce q̄ paſſio xp̄i velut ſua-
ue balſamū extinguit ꝯcupiſcentiam carnis inordinate accē
ſam. Idō o homo cum ꝯcupia inordinata carnali accen
derꝭ. ſi de calice paſſionis xp̄i q̄ eſt plenꝰ balſamo bibe-
ris. ꝓculdubio citiꝰ liberaberꝭ. qꝛ caſtiſſimꝰ Marie filiꝰ
nō ſinit hūc tentari ardore libidinis q̄ deuote meditat̃
acerbitatem ſue paſſionis. ¶ Secunda ꝯcupia eſt aua
ricie. que etiam eſt velut ignis deuorans. Iuxta illud
Job. xv. Ignis deuorabit tabernacula eorū. q. d. Eſtus
auaricie cruciabit mentes auarorum. Sed hanc concu
piſcentiam extinguit balſamus ſuauiſſimus dominice
paſſionis. Cum enī dñm maieſtatis nudū in cruce pa-
cientem q̄s videret viliſſimā auariciam nō amaret. qꝛ

dicit Bern̄. Magna ſiquidem abuſio ⁊ nimis magna. ꝙ diues velit fieri vermiculus vilis pro quo deus maieſtatis ⁊ dn̄s ſabaoth pauper voluit fieri. Ideo dn̄s dirigit nos ad meditationem ſue pauptatis quaȝ habuit in ſua paſſione dicēs. Trenoꝝ. iij. Recordare paupertatis mee ⁊ tranſgreſſionis mee. abſinthei ⁊ fellis. Tercia ꝯcupia eſt vindicte. que eſt ignis ardens. Deut. xxxij. Ignis accenſus eſt in furore meo. huic igni inimicum eſt balſamum ſalutifere paſſionis. qꝛ xp̄c pendēs in cruce ſe de crucifixoribꝰ ſuis nō vindicauit. ſȝ ꝓ eis pia dulciter exorauit voce dicens Lu. xxiij. Pater ignoſce illis qꝛ neſciunt q̇d faciunt. Et q̇s eſt inter nos q̇ vindictaȝ ꝓximo ſuo non remitteret. cū balſamum paſſionis xp̄i ꝑ deuotam meditationem biberet aut cordi ſuo infunderet. Quia xp̄c crucifixus illos q̇ vindictam remittūt diligit. ⁊ eis omnia peccata dimittit. vt dixi ſup̄ dn̄ica. iiij. in aduētu. I. D. ¶ Tercio calix paſſionis xp̄i eſt ſōplenus balſamo ad culpaȝ educendam. Quia dic̄ mgr̄ li. xvij. ꝓprie. Balſamum fetum mortuū educit. Nam ſi mulier fetum mortuum portaret ⁊ de balſamo biberet. ꝯtinuo pareret ⁊ fetum educeret. Quid eſt mulier: niſi peccatrix anima. vt ſup̄ dn̄ica Reminiſcē. ſmo. ij. Que ſi vult partus dyaboli mortuos. i. peccata mortalia de corde educere dȝ de balſamo dominice paſſionis bibere. quia paſſio xp̄i pure meditata pctm̄ mortale de ꝯſcientia extrahit ⁊ educit. Quia pn̄ia ⁊ cetera ſacramēta in v̓tute paſſionis xp̄i opant̄. Sicut teſtat̄ Hug. de ſan. vic. li. de ſacramentis. Miſecordia inq̇t nimiꝝ ſacramenta in virtute paſſionis xp̄i dn̄ice nouumꝰ diuinitꝰ inſtituta. ¶ Ideo legit̄ ꝙ fuit q̇dam clericus lubricus ⁊ immūdus q̇ quotidie ꝓponebat ꝯuertere ſe ⁊ agere penitentiam. ⁊ tm̄ ſemꝑ differebat ⁊ tardabat. Cui apparuit dominꝰ in forma q̄ crucifixꝰ erat in viſione oſ̄dens ei vulnera ⁊ ſanguinē dī. Vide q̇d ꝓ peccatis tuis paſſus ſum in corpore meo ad te ⁊ alios pctōres aduocandum. monendum. ⁊ a peccatis ſoluendum. Conuertere ad me ⁊ ego ſuſcipiam te. Quod ille audiens. ex illis v̓bis motus fuit. ⁊ religionem intrauit. pn̄iam egit ſancteqꝫ vixit. ¶ Secūdus calix eſt ſalutifere pn̄ie ⁊ ꝯfeſſionis. ⁊ hic eſt plenꝰ abſinthio ꝓpter tria que ꝑficiunt penitentiam. ¶ Primo qꝛ abſinthium hȝ v̓tutem amaricatiuam. Eſt eñ tante amaritudinis ꝙ etiam vermes ⁊ animalia ip̄m abhorrēt. Et hinc eſt ꝙ ip̄a liberat nos a v̓mibꝰ ⁊ a muribꝰ. Nam ⁊ libros ⁊ veſtimenta ꝯſuat ab eis ſi cum ea in ciſtula ponant̄. vt dicit Macer ⁊ Dyaſco. Sȝ q̇d ꝑ abſinthij amaritudinem niſi amaraȝ cōtritōem intelliges. de q̄ Yſa. xxxviij. In pace amaritudo mea amariſſima. ⁊ iteꝝ. Recogitabo tibi omnes annos meos. in amaritudine anime mee. Et Iere. vj. Luctum vnigeniti fac tibi planctū amaꝝ. Hec q̇deȝ amara ꝯtritio repellit mures ⁊ v̓mes. Moralr̄. ꝑ hec animalia. ſ. mures ſignificant̄ vno mō carnis delectatiōes. qꝛ ſicut potus occidit murē. Nam ſm Ariſt. mus nō potat. ⁊ ſi potauerit morit̄. Ita delectatio carnis occidit mentem. Hec q̇dem delectatio ſm Anſ. li. ij. c. xv. tūc potat̄ qn̄ ei ꝯſentit̄. De quo ꝯſenſu dic̄ pſ. cviij. Intrauit ſicut aq̄ in interiora eius. ⁊ tūc anima morit̄. qꝛ dic̄ apl's Iac. c. j. Pctm̄ cum ꝯſumatum fuerit generat morteȝ. Sȝ has delectatōnes repellit amara ꝯtritio. Sicut pꝫ de q̄dam muliere q̇ ꝑ multos annos delectationes carnales expta fuit. q̄s oīno ꝯtritio amara repulit ⁊ curauit. Legit̄ eñ in vitaſpa. li. ij. c. iiij. Quidam frat̄ in egypto q̇ habebat in ſeculo ſororem meretricē. Hic ex fratrum monitu iuit vt ſororem induceret ad penitendū. Dum aūt veniſſet vidit eum q̇dam ex notis ⁊ dixit ſorori. Frater tuus venit de heremo ad te. Illa aūt ſtatim cōtrita relictis amatoribꝰ diſcoopto capite cucurrit ad eum. ⁊ dixit ei frat̄. Soror mea parce iam anime tue. qꝛ multi ꝓpter te iam ꝑierūt. ꝓpter qd̄ multa habes tormēta ꝑpata niſi cito penitueris. Illa aūt ꝯtremiſcēs dixit.

Scis frater ꝙ eſt mihi ſalus vel non. Et ille. Si volueris adhuc eſt tibi ſalus. Illa aūt iactabat ſe ad pedes eꝰ petens vt eam ſecum duceret in deſertum. Et dixit frat̄. Vade cooperi caput tuum ⁊ ſeq̄re me. Et illa. Velocit̄ inq̇t eamꝰ. qꝛ magis volo nudo capite ambulare q̄ ad domum peccati mei iteꝝ ingredi. Ecce q̄liter amara cōtritio huiꝰ mulieris repulit delectatōnes carnis. Dum igit̄ pariter ambularent. monebat eam frat̄ ad pn̄iam. Venerunt autē q̇dam frēs eadem via. Dixit ḡ ei. Qm̄ omnes nec dum ſciunt ꝙ ſoror mea es. paꝝ de via cede donec iſti trāſeant. ⁊ poſt vocauit eam di. Veni ſoror mea: eamꝰ viam nr̄am. Illa aūt non rn̄dit ei. Vadens igit̄ inuenit eam mortuam. ⁊ veſtigia pedum eius plena ſanguine. erat eñ diſcalciata. Tunc nunciauit frat̄ ſenioribꝰ patribꝰ hec om̄ia. ⁊ vni coꝝ dn̄s manifeſtauit Ex quo ꝙ ſibi nulla cura fuit de rebꝰ corꝑalibꝰ ⁊ omnia neglexit ſua. ideo deus ſuſcepit ꝯtritionē eius ⁊ pn̄iam. Alio mō ꝑ mures intelligunt̄ dyabolice tentationes. Sicut eñ mures rem rodunt ⁊ ſcindunt quam apprehendunt ſm Yſi. li. xij. Propter qd̄ dicit̄. xiij. q. j. c. eccleſias. Mali hoſpites ſunt mus vippera. ⁊ ignis ī ſinu eo ꝙ male remunerāt hoſpites ſuos. ſ. actiuos. Sic etiam tentationes dyabolice cum mentem hominis occupauerint rodunt ⁊ ſcindunt eam. Propter quod cōqueritur be. Bern̄. Heu heu ſicut nec mare fluctibꝰ. ita nec vita iſta carere pōt tentatōnibꝰ. Sȝ has tentatōes remouet amaritudo penitētie. ¶ De hoc legit̄ in vitaſpa. de abbate Satripio. Hic dum eſſet paruulus tentabat̄ a dyabolo. vt ſemꝑ poſt horam prandij abſconderet vnum paxinacium vt illud comederet occulte. et cum hoc diu feciſſet ⁊ ſemꝑ in conſcientia redargutus fuiſſet ꝙ male faceret. Contigit dei ꝓuidentia quoſdā fratres refectionis cauſa ad cellam ſenioris venire cum quo Satripio manebat. Refectione facta ſenex cepit eos informare plurimis bonis ammonitionibꝰ. Et ad vltimum dixit. Nihil ſic noxium eſt monachis ⁊ letificat demones. q̄ ſi celant tentationes ſuas ſpūalibꝰ patribꝰ. Tunc ille compunctus corde exiſtimabat ſeni ſecreta pectoris ſui patefacere. Deinde compūctione creſcente in apertos ſingultus lacrimaſqꝫ ꝓrumpens cepit amariſſime flere. ⁊ continuo eiecit de ſinu paxinacium quod parauerat ad comedendum. Cumqꝫ in medium ꝓtuliſſet quomodo ſic occulte ediſſet. ꝓſtratus in pauimento cum venie poſtulatione confeſſus eſt. Et vbertim ꝓfuſis lacrimis orationibus fratrum veniaȝ apud deum poſtulabat. Tunc ſenex dixit. Confide fili quia liberauit te a captiuitate dyaboli penitentia ⁊ cōfeſſio tua. de inimico tuo hodie triumphaſti. Nec duȝ ſenex hec verba compleuerat. ecce ſtatim velut lampas magna accenſa de medio ſinu procedens. tanto fetore cellam replens vt vix in ea ſedere poſſent. Et ita tota dyabolica tentatio v̓tute penitentie extincta eſt. vt nūq̄ ei quicq̄ vlterius tale accideret. ¶ Sed per vermes intellige conſcientie remorſum. De quo Yſa. vlt. Vermis eorum non morietur. Quia ſemper conſcientia improperat hominis peccato. Sed hanc conſcientiaȝ remordentem remouet amaritudo penitētie. De quo habes ſupra dominica infra octauam natiuitat̄ Chriſti. K. I. ¶ Secundo quia abſinthium habet virtutē laxatiuam. ſ. ꝓpter caliditatem. vnde ſi inuenit materiā indigeſtam eam ſoluit ⁊ expellit. ⁊ hoc ꝯfeſſioni competit penitentis. quia ex caliditate. id eſt ex feruore amaritudinis penitentis ipſa confeſſio habet virtutem laxatiuam. i. emiſſiuam ⁊ purgatiuam peccati. Quia culpam quaȝ ꝑ ꝯtritōeȝ inuenit iam digeſtam ⁊ ad purgatōȝ et eiectionem iam paratam dum ꝯfitet̄ eijcit eam ⁊ emittit. Sicut dicit Anſ. li. iij. c. vj. Tercio hȝ v̓tutem reſtrictiuam. Dicit eñ in platone ꝙ abſinthium habet virtutes contrarias. ſ. laxatiuam ⁊ reſtrictiuam. Nam ſic laxat ex caliditate ⁊ amaritudine. ita reſtrigit ex ſiccitate

ꝛ groſſitie ſubſtantie ſue. Ideo ſi materiam compactaꝫ
inuenerit ꝯpactiorem eam facit. Hoc autem ꝯpetit pe
nitentie rōne ſatiſfactionis per quam pctōꝝ materie ꝛ
cauſe dum ſubtrahunt̄ ab ipſis peccatis. penitētes re
ſtringunt̄. Eſt ei ſatiſfactio ſm̄ Aug. cauſas pctōꝝ ex
cidere. ꝛ eoꝝ ſuggeſtionib̄ꝫ aditum nō ꝑbere. Et hꝫ de
pe. di. j. in pn̄. ꝛ mgr̄ in. iiij. di. xv. Satiſfactio curat pec
cata ꝑterita recompenſando. ꝛ preſeruat a futuris ca
uendo.

Feria ſexta. Sermo.

Homo quidā erat pater
familias qui plantauit vineam Math. xxj.
Conſuetudo eſt bonoꝝ amicoꝝ licet diſtent
abinuicem corpaliter. tm̄ ſunt in amicicia mentaliter. ꝛ
illa amicicia eſt intrāſmutabilis. Quia dicit Ariſt. viij.
ethico. Loci diſtantia nō ſepat amiciciam ſꝫ opatōem.
Et iteꝝ. Sola amicicia bonoꝝ honeſtoꝝ eſt intrāſmu
tabilis. idcirco cum vnus audit diſfortunium alterius
dolorem vl' ꝯpaſſionem ſtudet ei manifeſtare. Quia dicit
idē Ariſt. vbi ſup̄. Amicicia eſt beniuolentia mutua q̄
in habente nō latet. Ideo legit̄ Iob. ij. de trib̄ꝫ amicis
q̄ audientes eius diſfortunium. ſ. de ablatione ouium.
iumentoꝝ. ꝛ morte puerorꝝ. inſup ꝛ de flagellis q̄ paſ
ſus eſt a ſathana. venerunt ꝛ ꝯdoluerunt ei. Cumqꝫ vi
diſſent eum exclamantes plorauerūt pre dolore. ſ. ex cō
paſſione ſciſſiſqꝫ veſtib̄ꝫ in ſignum triſticie ſederūt cum
eo in terra ſeptem dieb̄ꝫ ꝛ noctib̄ꝫ. Et hoc intellige ho
ris ꝯgruentib̄ꝫ. non tm̄ ſemp ꝓpter refectionem. Spi
ritualit̄ loquendo xp̄c eſt amic' nr̄. Quia dixit Iob. xv.
Iam nō dicam vos ſeruos. qꝛ ſuus neſcit q̄d facit do
min' eius. vos aūt dixi amicos. Iſte amic' longe eſt a
nobis. qꝛ abijt in regionem longinquam accipe ſibi re
gnum. Lu. xix. Sed tamen dolores multos ꝛ paſſiones
ſuſtinuit a iudeis. Et de hoc manifeſtat nobis eccleſia
ſancta tam in epl'a q̄ꝫ in euangelio. In epiſtola que po
nit̄ Gen̄. xxxvij. legit̄ de Ioſeph qui ait. Audite ſomni
um meum. Putabam vos manipulos ligare in agro. ꝛ
quaſi conſurgere manipulum meum ꝛ ſtare. veſtroſqꝫ
manipulos circūſtare adorare manipuluꝫ meū. Quod
exponit Anſ. li. vij. c. xxij. Manipulus Ioſeph eſt col
lectio ꝯtumeliaꝝ ꝛ paſſionum xp̄i. Manipuli ꝟo fratꝝ
ſignificant collectiones penaꝝ ꝛ paſſionum alioꝝ ſan
ctorum. Qꝛ ergo manipuli fratꝝ manipulum Ioſeph
adorauerūt. nihil aliud eſt q̄ꝫ recognoſcere q̄ paſſiones
eoꝝ ex ꝯpaſſione xp̄i virtutem ꝛ initium hn̄t. ꝓpter qd̄
eſt venerāda. In euāgelio aūt narrat nobis ſancta mr̄
eccl'ia qualiter xp̄c amicus nr̄ a iudeis ſit extra vineam
eiectus ꝛ occiſus. Quid p hoc vult niſi q̄ xp̄o patienti
ꝯdoleam' tāq̄ꝫ bono nr̄o amico necnō fratri. qꝛ caro ꝛ
frater nr̄ eſt. Gen̄. xxxvij. Quia dicit Bern̄. li. d ꝯſe. ad
Eugenium. Indign' eſt xp̄i paſſione feliciſſima q̄ non
xp̄o patienti totis virib̄ꝫ ſtuduerit ꝯdolere. ꝓpter quod
euange. dicit nobis de trib̄ꝫ. Primo de vinee plantatōe
ibi. Homo q̄dam. Scđo de xp̄i paſſione. ibi. Et appre
hen. Tercio de phariſeoꝝ dānatōe. ibi. Malos male p.
Circa qd̄ notandum eſt hoc euang. Q̄tum ad pn̄s
ſufficit exponit̄ tripliciter. Lrāliter. ſpūalit̄. ꝛ moraliter.
Primo exponit̄ lrālit̄ vt p hoīem patrēfamilias intelli
gat̄ dn̄s deus ſabaoth. De quo dicit be. Greg. omel'. vij.
Quis ꝟo patriſfamilias ſimilitudinē recti' tenet q̄ꝫ ꝯdi
tor nr̄ q̄ regit q̄s ꝯdidit ꝛ electos ſuos. Sic in mōo poſ
ſidet q̄ſi ſubiectos dn̄s in domo. Iſte inquā plantauit
vineam. ſ. plebem iudaicaꝫ. De q̄ vinea dicit Yſa. v. Vi
nea dn̄i exercituum eſt dom' iſrl'. Hanc vineaꝫ trāſtu
lit iſte patfamilias de egypto. Sicut ꝯmeōrat Azaph
ꝓpha pſ. lxxix. Vineam de egypto trāſtuliſti. q. d. Edu
xiſti ppl'm iſrl' de egypto q̄ erat in terra ydolatrie dedi
ta. ſicut agricola tranſplantat vineam de mala terra in
bonam. Et ſequit̄. Eieciſti gētes ꝛ plantaſti eam. Quia
dn̄s virtute diuina magis q̄ꝫ humana eiecit gentes de
terra ꝓmiſſionis dando eam ppl'o iſraheli: Quia dicit
Ioſue. xj. Cepit Ioſue omnem terraꝫ ſic locut' eſt dn̄s
ad Moyſen. ꝛ tradidit eam in poſſeſſionē ad filios iſrl'
ſm̄ ptes ſuas. q̄euitqꝫ a ꝑlijs terra. De hac vinea iudai
ca ſeq̄t in pſ. vbi ſup̄. Dux itineris fuiſti in ꝯſpectu ei'
ꝛ plantaſti radices eius ꝛ impleſti terram. Et iteꝝ. Ex
tēdit palmites ſuos vſqꝫ ad mare. ſ. mediterraneum. ꝛ
vſqꝫ ad flumen Eufraten ꝓpagines eius. Ecce q̄li dili
gentia excoluit patfamilias hanc vineam ꝛ plantauit.
Secūdo ſepe circūdedit eaꝫ. Hec ſeps nihil fuit aliud
niſi cuſtodia angeloꝝ q̄ eam muniuit. De quib̄ꝫ pōt in
telligi illud Yſa. lxiij. Sup muros tuos hirl'm poſui cu
ſtodes tota die ac nocte non tacebunt laudare nomen
domini. Sed ꝓpter obſtinatiōem ipſoꝝ cuſtodia ange
loꝝ ſunt ꝑuati. Quia ſicut legit̄ Iere. lj. Curauimus
babylonē. ꝛ nō eſt curata. ꝛ vocat hic plebem iudaicaꝫ
babylonem ꝓpter vicioꝝ ꝯfuſionē. Et dicit q̄dam glo.
Qꝛ audite ſunt q̄dam voces angeloꝝ dicētium. Trāſ
eamus ab his ſedib̄ꝫ. Idcirco ꝯquerit̄ Azaph ꝓpha vbi
ſup̄. Vt quid idem ꝓpt̄ quid deſtruxiſti maceriam ei'
.i. angeloꝝ cuſtodiam ſubtrahēdo: Cui pōt rn̄deri. qꝛ
ppl's fuit ꝯuerſus ad ydolatriam. vtꝫ. iij. ꝛ. iiij. Reg. in
multis locis. Sꝫ cum deſtruit̄ ſeps vineaꝝ ſolet eſſe in
curſus beſtiaꝝ. Sic cum hec vinea ppl'i iſrl' amiſit cu
ſtodiam angeloꝝ ſtatim paſſa eſt incurſum tyrannoꝝ.
qd̄ ptꝫ ex illo qd̄ ſequit̄. Vindemiant eam omnes qui
ꝑtergrediunt̄ viaꝫ. Quia reges Syrie ꝛ multi alij ante
deſtructōem ciuitatis fuerūt eis moleſti bona eoꝝ rapi
entes ꝛ ppl'm occidentes. vtꝫ. iij. ꝛ. iiij. Reg. ꝛ in li. Eſ
dre neemie. Et. j. ꝛ. ij. Machab. Et nō ſolum p iſtos fu
erūt moleſtati. ſꝫ etiam p Nabuchodo. ꝛ Antiochum
reges. De ꝑmo tangit̄. Exterminauit eaꝫ aper de ſil
ua. qꝛ ſic nominat̄ Nabuchodonoſor. eo q̄ habitauit
inter feras. Scđo tangit̄. Et ſingularis ferus depaſtus
eſt eam. qꝛ Antiochus fuit valde ſingularis in ſupbia
quaſi hr̄et terram ad ambulandum ꝛ mare ad nauigā
dum ꝓpter mentis elationem. ij. Machab. v. Fuit etiā
valde ferus ꝓpter tormenta inhumana ꝛ exq̄ſita indu
cens ppl'm iſrl' ad tranſgreſſionem legis. vt dꝫ. ij. Ma
chab. vij. Videntes igit̄ eis tāta mala euenire ex deſer
tione cuſtodie angeloꝝ. clamauerunt ad dn̄m dicētes.
Deus ꝟtutum ꝯuertere. p ꝯdeſcenſionē bonitatis tue
clementie. Et viſita. ſ. in ꝓpria ꝑſona. vineam iſtam. qd̄
fecit in ſua benedicta incarnatione q̄ viſitauit nos ori
ens ex alto Luce. j. Tercio in hac vinea iudaica fecit
iſte paterfamilias torcular. p qd̄ intelligit̄ lex quam de
dit p Moyſen ppl'o iſraheli: q multis ꝑceptis eos tor
quebat. De circūciſione que torquebat in carnis ꝑſcīſio
ne. Et ſimilit̄ cum poſuit penaꝫ tallionis. vt oculum ꝓ
oculo. dentē pro dente. ꝛ ſic de alijs. Quarto turrim
edificauit qn̄ templum erexit. Et hec edificatio tempe
Salomonis primo fuit qn̄ ꝑfecit hoc templum in. vij.
annis. vtꝫ. iij. Reg. vj. ꝛ. vij. Sꝫ poſt edificatōꝫ templi
a Salomone. cccc. ꝛ. xviij. annis venit Nabuſardan in
hirl'm ꝛ accendit domum domini. vt dꝫ. iiij. Reg. xxv.
Deinde quinto cum hec feciſſet locauit eam agrico
lis. p quos intelligi pn̄t reges ꝛ ſacerdotes q̄b̄ꝫ tradidit
dominus vineam excolendam. Cum aūt tempus fru
ctuum appropinquaſſet miſit ſuos ſuos ad agricolas
vt accipent fructus eius. Sꝫ illi apprehēſis ſuis alios. D.
ſerrauerunt. vt Yſaiam quem rex Manaſſes ſerrari fe
cit q̄ꝫuis eſſet auunculus eius ex pte matris. Et dicunt
expoſitores nr̄i q̄ fuit ſerrat' ſerra lignea ad diuturni
tatem afflictionum. Et tm̄ hebrei dicunt q̄ ip̄m ſerraſ
ſet ferrea ſerra. Fuit eīn Yſaias de nobili genere. ꝓpter
quod non fuit eum auſus occidere de facili ſicut alios
Sed queſiuit occaſiones de lege, ſicut dicitur in quo